

[Formanden.]

og slet ikke under anden Behandling, men det ærede Medlem skal have Lov til at omtale det nu.

**J. C. A. Larsen:** Naa, jeg troede ikke, jeg maatte nævne det nu, men jeg skal glæde ærede Medlemmer med at gøre det ganske kort; Sandheden behøver nemlig aldrig saa lang Tid, som hvis man skal til at forklare en hel Del Usandheder. Jeg skal ganske kort citere et Par Udtalelser af Sagens Parter overfor en Journalist, Udtalelser, som bagefter er blevet oplæst for de paagældende, der har bekræftet dem. Den paagældende Grosserer Jensen i Kolding siger, da han bliver spurgt, om det er efter Ordre fra Smedemestrenes Organisation, at han har nægtet at levere Materialer til de omtalte Smedemestre:

„Der er ikke Tale om nogen Blokade. Men jeg maa da have Lov til at sælge til dem, jeg synes. Jeg vidste, at det vilde vække Uvillie hos de organiserede Mestre, hvis jeg vedblev at handle med de to, der stod udenfor Smedemesterforeningen, og da jeg naturligvis ikke vilde støde de organiserede Mestre fra min Forretning, valgte jeg at ophøre med at handle med de to andre, der ved at arbejde under Prisen paaførte de øvrige usund Konkurrence.“

Det er, hvad der er blevet sagt, der er ikke Tale om noget Pres fra Organisationen, fra Smedemesterforeningen.

Hvad angaar det, at de paagældende Smedemestre ingen Materialer kunde faa, da er der rettet Forespørgsel til de to Smedemestre. Til den ene af dem siger Journalisten: „Har De ikke kunnet købe Varer andetsteds?“, og herpaa svarer han: „Jo, naar man har Penge, kan man altid faa Varer.“

Jeg mener gennem disse Citater at have slaaet fast, at man har faaet nogle urigtige Oplysninger frem, som nu er benyttet i Agitationen i disse Forhandlinger. Jeg vilde gerne have rammet en Pæligennem dem, inden jeg forlader denne Talerstol, og det er det, jeg har gjort.

**Borgbjerg:** Det ærede Medlem Hr. Vagn Bro nævnte Grundlovens § 81 om, at alle Indskrænkninger i den fri og lige Adgang til Erhverv, der ikke er begrundet i det almene Vel, skal ophæves ved Lov, den samme Grundlovparagraf, som den højtærede Justitsminister paaberaabte sig for at hævde

det berettigede i, at der i nærværende Lovforslag er Tale om fri Adgang til Erhverv. Altsaa, sagde Ministeren, der stod endog i Grundloven den frie og lige Adgang til Erhverv. Jeg tror imidlertid, at Jurister vil give mig — eller rettere en anset Jurist, jeg forleden hørte udtale sig — Ret i hans Synspunkt, som han hævdede var et almindeligt juridisk, nemlig at Grundloven indstifter ikke Retsregler, den skaber Kendsgerninger gennem sine Paabud, eller den giver Løfter. Og hvordan man nu end ser paa, hvad den ansete Jurist mener, er § 81 i hvert Fald en utvivlsom Løfteparagraf, som aldrig er opfyldt. Grundlovens Fædre tænkte sig, at der vilde blive fri og lige Adgang til Erhverv i Samfundet, i hvert Fald mange af dem tænkte sig det, naar Lavsvæsenet forsvandt. Men i Stedet for Lavssamfundet har vi faaet det kapitalistiske Samfund, der aldeles ikke giver fri og lige Adgang til Erhverv. Jeg skal ikke tale om alle de Indskrænkninger, der ligger i, at man ikke kan blive Læge f. Eks. uden Eksamen eller ikke blive Lærer eller Præst o. s. v., nyde Sagførerrettigheder og meget andet; man kan sige, det er begrundet i Almenvellet. Men i Stedet for Lavsmonopolet har der rejst sig nye Monopoler og Privilegier. Vi har Jordmonopolet, vi har Kapitalprivilegiet, der stadig svulmer mere og mere op, til Truster o. s. v., som hindrer Tusinder og atter Tusinder af Medborgere i den frie og lige Adgang til Erhverv. Derfor har jeg, jeg tror med Rette, ved Grundlovsfester gennem snart 40 Aar hævdet, at denne Løfteparagraf ikke er opfyldt i det kapitalistiske Samfund og først vil blive opfyldt i et nyt og bedre organiseret, højere og lykkeligere Samfund end det nuværende, nemlig det socialistiske. Det er en Løfteparagraf, der venter paa sin Opfyldelse, og det er vore Bestræbelser en Gang at faa den gennemført.

**Holstein:** Maa jeg som Supplement til det ærede Medlem Hr. Borgbjergs Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Vagn Bro angaaende Forstaaelsen af Grundlovens § 81 sige, at det, Grundlovens § 81 tilsigtede, var at ophæve Lavstvangen, men en Fagforening er ikke et Lav i retlig Forstand. Lavstiklerne i de gamle Lav var statsanerkendte; Lavenes Ret til at forbyde Folk at komme ind i Lavene og Bestemmelserne herom i Lavstiklerne var statsanerkendt. Det var hele denne retslige, af Staten sanktionerede Lavsinstitution, man ved Grundlovens § 81 vilde